

Mottakere av rundskrivet: (sett kryss)

- Sdir : Sjøfartsdirektoratet
- A: 16 spesielt bemyndigete arbeidskontorer
- U: Utvalgte utenriksstasjoner
- P: Produsenter av utstyr evt. undergrupper
- OFF: Offshorerederier / plattformsejere / operatører
- Hov Hovedorganisasjoner
- H.i. Høringsinstanser
- Andre:

Nr.: RSR 03-2013

Dato: 27.06.2013

Saksnr.: 2013/8380 WDA

Opphever:

Referanse til: Regler for Passasjer- og lasteskip mv.

Rundskrivet innføres i egen tabell i regelverkssamlingen og oppbevares til neste regelverkssamling.

Endring i forskrift om kvalifikasjoner og sertifikater for sjøfolk

Innledning

Sjøfartsdirektoratet har fastsatt endringer i forskrift 22. desember 2011 om kvalifikasjoner og sertifikater for sjøfolk (heretter «kvalifikasjonsforskriften»). Forslaget var på høring fra 4. april til 21. juni i år.

Endringene er av ulik karakter og kan deles i tre; endringer i bestemmelsen om overgangsregler, endringer i krav til skipskokk som følge av ikrafttredelsen av Maritime Labour Convention (MLC), samt diverse mindre rettelser og språklige endringer. Sjøfartsdirektoratet har mottatt 20 høringsvar. Oversikt over høringsinstanser og innspill framgår av vedlagt høringsmatrise. Matrisen beskriver også endringer som er gjort i forhold til utkastet som var på høring.

Forskrift om endring av forskrift om kvalifikasjoner og sjøfolk er vedlagt.

Endring av § 96 om forlengelse av overgangsreglene

Kvalifikasjonsforskriften gjennomfører den internasjonale konvensjon om opplæring, sertifikater og vakthold for sjøfolk (STCW), herunder endringene som ble vedtatt i Manila 2010. Ved gjennomføringen av konvensjonsendringene i norsk rett fant Sjøfartsdirektoratet at det var behov for overgangsregler, og siste frist for utstedelse og fornying av sertifikater etter forskrift 9. mai 2003 nr. 687 om kvalifikasjonskrav og sertifikatregler for personell på norske skip, fiske- og fangstfartøy og flyttbare innretninger (heretter «2003-forskriften») ble derfor i kvalifikasjonsforskriften § 96 satt til 1. juli 2013. Fordi relevante oppgraderinger ikke har vært tilgjengelig for brukerne i tilstrekkelig lang tid er fristen endret til 1. juli 2014. Det har ikke kommet innspill på fristen som tilsier at endringen ikke bør gjennomføres. Advokatforeningen har kommet med et språklig innspill til utformingen av ordlyden i § 96 andre ledd.

Advokatforeningen forslår at "relevante sertifikater" erstattes med "påkrevde sertifikater". Sjøfartsdirektoratet har tatt innspillet til følge og samtidig erstattet "relevante" med "påkrevde" i § 96 tredje ledd. Utover dette har vi ikke mottatt innspill på de øvrige foreslåtte endringene i § 96.

Endringer i §§ 52 og 53 om skipskokk

I forbindelse med at MLC trer i kraft 20. august 2013 er det behov for å endre bestemmelsene i kvalifikasjonsforskriften om skipskokk. Dette skal ikke lenger være en stilling hvor det er krav om sertifikat, men det vil like fullt være krav til kvalifikasjoner for å tjenestegjøre som skipskokk.

Rederiforbundet har uttrykt støtte til Sjøfartsdirektoratets forslag, og viser til at forslaget er i tråd med MLC. Fiskebåtredernes forbund og Norges fiskarlag har stilt spørsmål ved om bestemmelsen

også skal gjelde for fiskeflåten. Disse høringsinstansene er ikke uenig i at det må stilles krav til kokkepersonell på fiskeflåten, men uttrykker at det må komme tydeligere fram at bestemmelsene også skal gjelde for fiskefartøy. Videre har Fiskebåt og Norges fiskarlag påpekt at utsjekksalternativet i den foreslåtte § 52 tredje ledd ikke bare kan gjelde for fartøy med sikkerhetsbemanning da fiskefartøy pr. dags dato ikke har krav om bemanningsoppgave.

Kravene til skipskokk i kvalifikasjonsforskriften § 52 og § 53 gjelder også for fiskefartøy. Det er benyttet ord som "skip", "skipskokk" og "fartøy", som alle etter en naturlig språklig forståelse også inkluderer fiskefartøy. Selv om STCW-konvensjonen og MLC ikke gjelder fiskefartøy, har Norge likevel valgt å la en del bestemmelser få virkning også for fiskeflåten.

Når det gjelder utsjekksalternativet i § 52 tredje ledd er vi enig i innspillene fra Fiskebåt og Norges fiskarlag. Bestemmelsen har derfor fått en ny siste setning som tar sikte på å rette opp dette forholdet.

Kunnskapsdepartementet har spilt inn at beskrivelsen av de relevante utdanningene bør være i henhold til tilbudsstrukturen i Kunnskapsløftet, og har i den forbindelse vist til Utdanningsdirektoratets rundskriv 1/2012. Sjøfartsdirektoratet tar innspillet til etterretning. Det vil være en fordel for brukerne, bl.a. ved valg av utdanning, at beskrivelsen av utdanningskrav i kvalifikasjonsforskriften gjenspeiler tilbudene ved lærestedene. Vi har derfor valgt en løsning hvor § 52 andre ledd viser til Utdanningsdirektoratets tilbudsstruktur for restaurant- og matfag. For personer som tidligere har gjennomført og bestått tilsvarende utdanning fra videregående skole innen restaurant- og matfag, vil slik utdanning regnes som relevant etter § 52 første ledd.

Tilbudsstrukturen er vedlagt, og er for øvrig offentlig tilgjengelig på Utdanningsdirektoratets sider: http://www.udir.no/Upload/Rundskriv/2012/Udir-1-2012-vedlegg_2.pdf?epslanguage=no

Rettelser og språklige endringer

Sjøfartsdirektoratet har fastsatt en rekke mindre endringer i kvalifikasjonsforskriften. Det er hovedsakelig språklige endringer, hvor hensikten er å rette opp feil eller bidra til tydeliggjøring av innholdet.

Sjømannsforbundenes fellesekretariat har spilt inn viktigheten av konsekvent ordbruk i regelverket, og viser til at ord som "sjøfolk" mv. bør erstattes av mer moderne begreper i tråd med begrepsbruken i den nylig vedtatte skipsarbeidsloven. Sjøfartsdirektoratet er oppmerksom på problemstillingen, og i forbindelse med ikrafttredelsen av skipsarbeidsloven har vi gjennomgått begrepsbruk i en rekke forskrifter, og forslag til endringer er sendt på høring. Tilsvarende vurderinger vil bli gjort for kvalifikasjonsforskriften.

"Bruttotonnasje" var tidligere definert i 2003-forskriften, men definisjonen ble ikke videreført i ny kvalifikasjonsforskrift. Sjøfartsdirektoratet har i enkeltsaker erfart at det fortsatt er viktig å ha en tydelig definisjon av "bruttotonnasje", og Sjøfartsdirektoratet foreslo at begrepet igjen blir definert i kvalifikasjonsforskriften. Advokatforeningen har spilt inn at den foreslåtte definisjonen ikke er tilstrekkelig klar, og kom selv med et forslag til hvordan definisjonen kunne utformes. Sjøfartsdirektoratet finner forslaget noe omstendelig, men vi er enig i at det kan være hensiktsmessig å henvise til den internasjonale konvensjonen om måling av fartøyer (1969-konvensjonen). Med bakgrunn i dette har vi endret definisjonen for å gjøre ordlyden klarere.

Det har videre kommet innspill fra Advokatforeningen og Sjømannsforbundenes fellesekretariat på at "flyttbare innretninger" bør defineres i § 2. Sjøfartsdirektoratet jobber med å revidere eksisterende definisjoner av "flyttbare innretninger" i andre forskrifter, og vi ser det som hensiktsmessig å avvente utfallet av dette arbeidet. Sjøfartsdirektoratet oppfatter likevel at begrepet etter en alminnelig forståelse sjelden byr på tolkningsproblemer i relasjon til

kvalifikasjonsforskriften. Som en veiledning viser vi til følgende beskrivelse som er hentet fra våre internettsider: "Ei flyttbar innretning er ei flytande flyttbar offshoreeining, uansett skroftype, som vert nytta til aktivitetar innan undersjøisk petroleumsverksemd, til dømes boreinnretningar, bustadinnretningar, innretningar for lagring og avskipping (FSO), innretningar for produksjon, lagring og avskipping (FPSO), innretningar for boring, produksjon, lagring og avskipping (FDPSO), og brønnintervensjonsinnretningar."

Når det gjelder § 66 første ledd har Sjøfartsdirektoratet endret bestemmelsen slik at alternativet med 2 måneders godkjent systematisk opplæring tilsvarende 2003-forskriften § 9-3 første ledd bokstav a nr. 2 er gjeninnført. Hurtigbåtenes rederiforbund (HRF) har uttrykt støtte for at ordningen gjeninnføres, men stiller spørsmål ved ordlyden. I forslaget som ble sendt på høring benyttet Sjøfartsdirektoratet samme ordlyd som tidligere bestemmelse. Alternativet må forstås slik at for en person med D5 med førerrettigheter kan 2 av 12 måneders fartstid være på hurtiggående fartøy i stedet for 6 av 12 måneder, forutsatt at det er snakk om godkjent systematisk opplæring. Dersom disse vilkårene er oppfylt vil det gi rett til å tjenestegjøre som skipsfører på hurtiggående fartøy under 50 bruttotonn. Vi har gjort noen endringer i ordlyden for å tydeliggjøre dette. HRF har også gitt uttrykk for at det er behov for et lignende alternativ for større hurtiggående fartøy. Sjøfartsdirektoratet tar innspillet til etterretning, men dette har ikke vært vurdert eller konsekvensutredet i forbindelse med de foreslåtte forskriftsendringene, og kan ikke tas til følge i denne omgang.

John Malvin Økland
fung. sjøfartsdirektør

Linda Bruås
fung. avdelingsdirektør

Vedlegg:

Forskrift om endring av forskrift om kvalifikasjoner og sertifikater
Matrise over høringsinnspill og vurderinger
Utdanningsdirektoratets tilbudsstruktur for restaurant- og matfag